

Sygn. akt III AUa 382/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Marcjanna Górską SA Bogdan Świerk
Protokolant: sekr. sądowy Bożena Karczmarz	

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 r. w Lublinie

sprawy E. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 5 czerwca 2012 roku w sprawie IV U 1480/11

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji wnioskodawczynie E. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 6 marca 2013 r. sygn. akt IV U 1763/12

oddala apelację.

III AUa 382/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 11 października 2011 r., od dnia 1 października 2011 r., wstrzymał E. G. wypłatę emerytury z uwagi na kontynuację zatrudnienia.

Wnioskodawczynie w złożonym odwołaniu, wniosła o uchylenie tej decyzji.

Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 5 czerwca 2012 r., oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji organu rentowego. Uzasadnienie wyroku nie zostało sporządzone. Uprawomocnił się on w dniu 26 czerwca 2012 roku (akta IV U 1480/11).

W dniu 13 grudnia 2012 r. wnioskodawczyni złożyła skargę o wznowienie postępowania. Powołując wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., wniosła o zmianę wyroku Sądu Okręgowego, uchylenie decyzji organu rentowego i wypłatę zaległych świadczeń emerytalnych wraz z odsetkami. Organ rentowy w odpowiedzi na skargę, wnosił o jej oddalenie.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Zamościu oddalił skargę.

Sąd ustalił, że E. G. od 6 stycznia 1993 r., pozostaje w zatrudnieniu w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o pracę na czas nie określony, w Urzędzie Miasta Z., na stanowisku inspektora. Decyzją z dnia 31 października 2007 r., organ rentowy - od dnia 5 listopada 2007 r. (od osiągnięcia 55 lat), przyznał jej prawo do emerytury i zawiesił wypłatę przyznanego świadczenia w związku z kontynuowaniem przez wnioskodawczynię zatrudnienia. Od dnia 1 marca 2009 r. wypłata emerytury została wznowiona, przy czym kwota wypłacanego świadczenia została zmniejszona w związku z osiąganiem przez wnioskodawczynię przychodu powyżej 70% przeciętnego wynagrodzenia. Do dnia 30 września 2011 r. organ rentowy kontynuował wypłatę przyznanej wnioskodawczyni emerytury.

Decyzją z dnia 11 października 2011 r. - od dnia 1 października 2011 roku ZUS wstrzymał wnioskodawczyni dalszą wypłatę emerytury, wskazując na nierozwiązanie stosunku pracy.

Sąd Okręgowy zważył, że skarga wnioskodawczyni o wznowienie postępowania, nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd podniósł, że zgodnie z art. 401 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Zgodnie z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Przepis ten w odniesieniu do wnioskodawczyni obowiązywał od dnia 1 października 2011 r., gdyż stosownie do art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726), do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2011 r.), przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu nadanym tą ustawą -o zmianie ustawy o finansach publicznych (...), stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 roku.

Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury od dnia 5 listopada 2007 roku

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12, orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby emeryturę nadal pobierać po 1 października 2011 r., musiały one rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. W przeciwnym razie ich świadczenie emerytalne ulegało zawieszeniu. Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, Trybunał doszedł do wniosku, że gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, żeby uzyskać

świadczenie emerytalne, to ich decyzja być może byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowały zatrudnienie. Korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiągnięcie wysokiego dochodu ze stosunku pracy niż dużo mniejszej emerytury. Tym bardziej, że późniejsze złożenie wniosku oznaczałoby wyższe świadczenie emerytalne.

Treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury. Zatem - zdaniem Trybunału Konstytucyjnego - zawieszenie prawa do emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia osobom, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., narusza zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Tymczasem wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury od dnia 5 listopada 2007 r. W tej dacie, zgodnie z art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obowiązującego do 7 stycznia 2009 r.), prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

W wyniku uchylenia z dniem 8 stycznia 2009 r., powołanego art. 103 ust. 2a, organ rentowy od marca 2009 r. wznowił tylko wnioskodawczyni wypłatę emerytury, ponieważ odpadła przyczyna powodująca zawieszenie wypłaty świadczenia.

W tej sytuacji wobec wnioskodawczyni, od dnia 1 października 2011 r., ma zastosowanie art. 103a, w świetle którego prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Wnioskodawczyni podejmowała decyzję o przejściu na emeryturę, gdy obowiązywał wymóg rozwiązania umowy o pracę, jako warunek wypłaty przyznanego świadczenia.

Wstrzymanie jej wypłaty emerytury z dniem 1 października 2011 r., ze względu na nierozwiązanie stosunku pracy, było zatem powrotem do unormowań obowiązujących w dniu nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury i nie stanowiło naruszenia jej praw nabytych.

W okolicznościach, gdy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, nie zakwestionował art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie w jakim odnosi się do osób, które - tak jak wnioskodawczyni, nabyły prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r. - skarga wnioskodawczyni o wznowienie postępowania, podlegała oddaleniu.

Z tych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 412 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

Apelację od tego wyroku złożyła wnioskodawczyni zarzucając błędną interpretację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 roku i błędne stwierdzenie, Sądu Okręgowego, że wyrok ten nie zakwestionował art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie w jakim odnosi się do osób które jak wnioskodawczyni nabyły prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 roku, oraz uznanie że wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma moc ex nunc,

Wskazując na powyższe wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz decyzji ZUS z 11 października 2011 roku i wypłatę emerytury od 1 października 2011 roku wraz z odsetkami.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku. Postawione w apelacji zarzuty są chybione.

Wnioskodawczyni w skardze o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego z 5 czerwca 2012 roku jako podstawę skargi wskazywała wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku.

Wyrokiem, na który powołuje się skarżąca, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z treści cytowanego wyroku wynika, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, a zatem stwierdzenie niekonstytucyjności tych przepisów ma charakter częściowy.

Jak wynika z treści wyroku Trybunału niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. W sytuacji faktycznej zaistniałej w rozpoznawanej sprawie, wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury wprawdzie przed datą 1 stycznia 2011 roku, jednak w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Taka treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego została potwierdzona w jego pisemnym uzasadnieniu dotyczącym skutków wyroku, gdzie w sposób wyraźny i jednoznaczny stwierdza się, że „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku”, a więc po uchynieniu cytowanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a przed wejściem w życie art. 103a tej ustawy dodanego powołaną już wcześniej ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy więc, że wnioskodawczyni nie należy do kręgu osób objętych przedmiotowym orzeczeniem, bowiem nabyła prawo do emerytury od dnia 5 listopada 2007 r. W tej dacie, zgodnie z art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obowiązującego do 7 stycznia 2009 r.), prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Jak słusznie więc zaznaczył Sąd I instancji, wnioskodawczyni podejmowała decyzję o przejściu na emeryturę, gdy obowiązywał wymóg rozwiązania umowy o pracę, jako warunek wypłaty przyznanego świadczenia.

Wstrzymanie jej wypłaty emerytury z dniem 1 października 2011 r., ze względu na nierozwiązanie stosunku pracy, było zatem powrotem do unormowań obowiązujących w dniu nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury i nie stanowiło naruszenia praw nabytych.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy rozpoznając skargę o wznowienie postępowania prawidłowo uznał, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść wyroku objętego skargą, co powodować musiało jej oddalenie.

Z tych względów i na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.